

महाराष्ट्र शासन
औद्योगिक न्यायालय, मुंबई

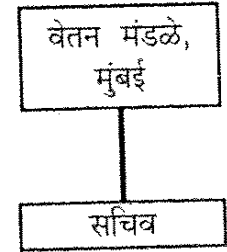
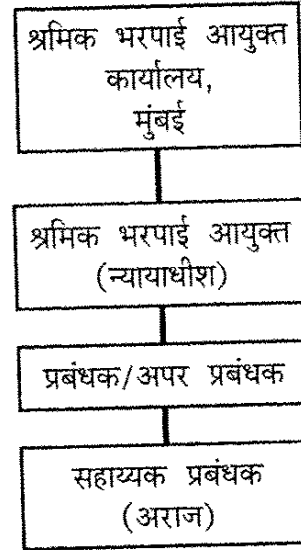
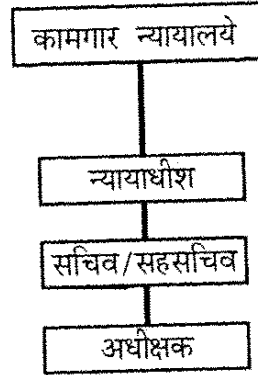
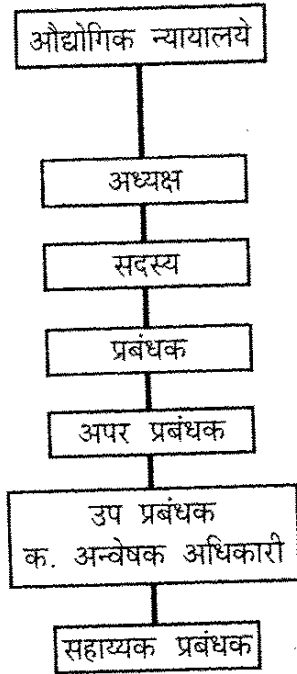
नागरिकांची सनद

नागरिकांची सनद
औद्योगिक न्यायालय
ध्येय (Mission)

महाराष्ट्र राज्यातील कामगार न्यायालये ही मुंबई औद्योगिक संबंध अधिनियम, १९४६ च्या कलम ९ खालील आणि महाराष्ट्र कामगार संघटनांना मान्यता देणे व अनुचित कामगार प्रथांना प्रतिबंध अधिनियम, १९७१ च्या कलम ६ खालील तरतुदीनुसार स्थापन करण्यात आलेली आहेत. कामगार न्यायालये ही, कामगारांना नोकरीतून कमी करणे, वेतन व भत्त्यांची थकबाकी, कायदेशीर देणी, कामावर असताना झालेल्या इजा/मृत्यू याबद्दलची भरपाई, संप, टाळेबंदी इत्यादी बाबतीत दाखल होणारी प्रकरणे हाताळतात.

राज्यातील औद्योगिक न्यायालये ही, मुंबई औद्योगिक संबंध अधिनियम, १९४६ च्या कलम १० खालील आणि महाराष्ट्र कामगार संघटनांना मान्यता देणे व अनुचित कामगार प्रथांना प्रतिबंध अधिनियम, १९७१ च्या कलम ४ खालील तरतुदीनुसार स्थापन करण्यात आलेली आहेत. औद्योगिक न्यायालये ही, कामगारांच्या सेवाशर्ती, स्थायित्व लाभ, बोनस, वेतनवाढ, रजा, भरपगारी सुट्या, कामाचे तास, कामगार संघटनांना मान्यता याबाबतीत दाखल होणारी प्रकरणे आणि कामगार न्यायालयाच्या आदेशांविरुद्ध दाखल होणारी रिव्हीजन अर्ज व अपील इ. प्रकरणेही हाताळतात.

औद्योगिक न्यायालय

कार्यालयाचे नाव	विभागाकडून/ कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल.	सेवा पुरविणारा अधिकारी/ कर्मचारी (पदनाम/कार्यालयाचा पत्ता व दूरध्वनी क्रमांक/फॅक्स क्रमांक)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्याचा दूरध्वनी क्रमांक
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
औद्योगिक न्यायालय मुंबई	न्यायालयीन प्रकरणे दाखल करून घेणे, शपथपत्र दाखल करणे	औद्योगिक न्यायालय/ट्रिब्युनल मॅन्युअलनुसार न्यायालयीन प्रकरणे त्वरित दाखल करून घेण्यात येतात सदर प्रकरणात काही त्रुटी असल्यास पूर्तता करण्यासाठी आठ दिवसांची मुदत दिली जाते. शपथपत्र करणा-यास शपथ देण्यात येते.	सहायक प्रबंधक (न्यायालय विभाग) औद्योगिक न्यायालय, मुंबई प्रशासकीय इमारत, पहिला मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१८८१०/१५/१९	प्रबंधक, औद्योगिक न्यायालय, मुंबई, प्रशासकीय इमारत, पहिला मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१८८१०/१५/१९
राज्यातील इतर सर्व औद्योगिक न्यायालये	न्यायालयीन प्रकरणे दाखल करून घेणे, शपथपत्र दाखल करणे.		त्या न्यायालयातील सहायक प्रबंधक.	त्या न्यायालयातील प्रशासकीय सदस्य.
औद्योगिक न्यायालय मुंबई	अन्य कागदपत्रांच्या व न्यायालयीन आदेशांच्या प्रमाणित प्रती देणे.	तातडीने मा. न्यायालयाचे आदेशांच्या व अन्य कागदपत्रांच्या प्रमाणित प्रतिसाठी अर्ज असेल व जर कागदपत्रे, आदेश तयार असेल तर त्वरित, तयार नसतील तर ३ दिवसांच्या आत व इतर प्रकरणामध्ये १० दिवसांच्या आत प्रमाणित प्रती दिल्या जातात.	सहायक प्रबंधक, औद्योगिक न्यायालय मुंबई, प्रशासकीय इमारत, पहिला मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१८८१०/१५/१९	प्रबंधक, औद्योगिक न्यायालय, मुंबई, प्रशासकीय इमारत, पहिला मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१८८१०/१५/१९
राज्यातील इतर सर्व औद्योगिक न्यायालये	अन्य कागदपत्रांच्या व न्यायालयीन आदेशांच्या प्रमाणित प्रती देणे.	तातडीने मा. न्यायालयाचे आदेशांच्या व अन्य कागदपत्रांच्या प्रमाणित प्रतिसाठी अर्ज असेल व जर कागदपत्रे, आदेश तयार असेल तर त्वरित, तयार नसतील तर ३ दिवसांच्या आत व इतर प्रकरणामध्ये १० दिवसांच्या आत प्रमाणित प्रती दिल्या जातात.	त्या न्यायालयातील सहायक प्रबंधक	त्या न्यायालयातील प्रशासकीय सदस्य.

औद्योगिक न्यायालय, मुंबई.	न्यायालय प्रकरणात जमा केलेल्या रकमा प्रदान करणे	स्वीय प्रपंची लेखामध्ये जमा असलेल्या रकमा न्यायालयाच्या आदेशानुसार दोन दिवसात रेखांकीत धनादेशाद्वारे प्रदान केली जाते. जर रक्कम मुदतठेवीत असेल तर न्यायालयीन आदेशानुसार सदर मुदतठेव मोडून येणारी रक्कम एका महिन्याच्या आत रेखांकीत धनादेशाद्वारे प्रदान केली जाते.	सहायक प्रबंधक (लेखा विभाग) औद्योगिक न्यायालय, मुंबई, प्रशासकीय इमारत, पहिला मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१८८१०/१५/१९	प्रबंधक, औद्योगिक न्यायालय, मुंबई, प्रशासकीय इमारत, पहिला मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१८८१०/१५/१९
राज्यातील इतर औद्योगिक न्यायालये	न्यायालय प्रकरणात जमा केलेल्या रकमा प्रदान करणे.	स्वीय प्रपंची लेखामध्ये जमा असलेल्या रकमा न्यायालयाच्या आदेशानुसार दोन दिवसात रेखांकीत धनादेशाद्वारे प्रदान केली जाते. जर रक्कम मुदतठेवीत असेल तर न्यायालयीन आदेशानुसार सदर मुदतठेव मोडून येणारी रक्कम एक महिन्याच्या आत रेखांकीत धनादेशाद्वारे प्रदान केली जाते.	त्या न्यायालयातील सहायक प्रबंधक	त्या न्यायालयातील प्रशासकीय सदस्य.
कामगार न्यायालय, मुंबई	न्यायालयीन प्रकरणे दाखल करून घेणे, शपथपत्र दाखल करणे.	औद्योगिक न्यायालय/ट्रिबुनल मॅन्युअलनुसार न्यायालयीन प्रकरणे त्वरित दाखल करून घेण्यात येतात. सदर प्रकरणात काही त्रुटी असल्यास पूर्तता करण्यासाठी आठ दिवसांची मुदत दिली जाते. शपथपत्र करणा-यास शपथ देण्यात येते.	सचिव, कामगार न्यायालय, मुंबई, प्रशासकीय इमारत, तळ मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१ ८६५५	प्रशासकीय न्यायाधीश, कामगार न्यायालय, मुंबई, प्रशासकीय इमारत, तळ मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६५१ ४३०१

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
राज्यातील इतर कामगार न्यायालय			त्या न्यायालयातील सचिव व ज्या न्यायालयात सचिवांचे पद नाही त्या न्यायालयात निर्देशित केलेले वरिष्ठ कर्मचारी.	त्या न्यायालयातील प्रशासकीय न्यायाधीश.
कामगार न्यायालय, मुंबई	अन्य कागदपत्रांच्या व न्यायालयीन आदेशांच्या प्रमाणित प्रती देणे.	तातडीने मा. न्यायालयाचे आदेशांच्या व अन्य कागदपत्रांच्या प्रमाणित प्रतीसाठी अर्ज असेल व जर कागदपत्रे, आदेश तयार असेल तर त्वरित, तयार नसतील तर ३ दिवसांच्या आत व इतर अर्जांमध्ये १० दिवसांच्या आत प्रमाणित प्रती दिल्या जातात.	सचिव, कामगार न्यायालय, मुंबई प्रशासकीय इमारत, तळ मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१ ८६५५	प्रशासकीय न्यायाधीश, कामगार न्यायालय, मुंबई, प्रशासकीय इमारत, तळ मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६५१ ४३०१
राज्यातील इतर कामगार न्यायालये	अन्य कागदपत्रांच्या व न्यायालयीन आदेशांच्या प्रमाणित प्रती देणे	तातडीने मा. न्यायालयाचे आदेशांच्या व अन्य कागदपत्रांच्या प्रमाणित प्रतीसाठी अर्ज असेल व जर कागदपत्रे, आदेश तयार असेल तर त्वरित, तयार नसतील तर ३ दिवसांच्या आत व इतर अर्जांमध्ये १० दिवसांच्या आत प्रमाणित प्रती दिल्या जातात.	त्या न्यायालयातील सचिव व ज्या न्यायालयात सचिवांचे पद नाही त्या न्यायालयात निर्देशित केलेले वरिष्ठ कर्मचारी.	त्या न्यायालयातील प्रशासकीय न्यायाधीश.
कामगार न्यायालय, मुंबई	न्यायालय प्रकरणात जमा केलेल्या रकमा प्रदान करणे.	स्वीय प्रपंची लेखामध्ये जमा असलेल्या रकमा न्यायालयाच्या आदेशानुसार दोन दिवसांत रेखांकीत धनादेशाद्वारे प्रदान केली जाते. जर रक्कम मुदतठेवीत असेल तर न्यायालयीन आदेशानुसार सदर मुदतठेव मोडून येणारी रक्कम एक महिन्याच्या आत रेखांकीत धनादेशाद्वारे प्रदान केली जाते.	सचिव, कामगार न्यायालय, मुंबई प्रशासकीय इमारत, तळ मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१ ८६५५	प्रशासकीय न्यायाधीश, कामगार न्यायालय, मुंबई प्रशासकीय इमारत, तळ मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६५१ ४३०१

राज्यातील इतर सर्व न्यायालय प्रकरणात जमा स्वीय प्रपंची लेखामध्ये जमा त्या न्यायालयातील सचिव व ज्या त्या न्यायालयातील प्रशासकीय कामगार न्यायालये केलेल्या रकमा प्रदान करणे असलेल्या रकमा न्यायालयाच्या आदेशानुसार दोन दिवसांत रेखांकीत धनादेशाद्वारे प्रदान केली जाते. जर रक्कम मुदतठेवीत असेल तर न्यायालयीन आदेशानुसार सदर मुदतठेव मोडून येणारी रक्कम एक महिन्याच्या आत रेखांकीत धनादेशाद्वारे प्रदान केली जाते.

श्रमिक भरपाई आयुक्त कार्यालय, मुंबई	न्यायालयीन प्रकरणे दाखल करून घेणे, शपथपत्र दाखल करणे.	औद्योगिक न्यायालय/कामगार ट्रिब्युनल मॅन्युअलनुसार न्यायालयीन प्रकरणे त्वरित दाखल करून घेण्यात येतात. सदर प्रकरणात काही त्रुटी असल्यास पूर्तता करण्यासाठी आठ दिवसांची मुदत दिली जाते. शपथपत्र करणा-यास शपथ देण्यात येते.	प्रभारी प्रबंधक, श्रमिक भरपाई आयुक्त कार्यालय, मुंबई प्रशासकीय इमारत, दुसरा मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१८८१८	आयुक्त व प्रशासकीय न्यायाधीश, श्रमिक भरपाई आयुक्त कार्यालय, मुंबई, प्रशासकीय इमारत, दुसरा मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१८८१८
श्रमिक भरपाई आयुक्त कार्यालय, मुंबई	अन्य कागदपत्रांच्या व न्यायालयीन आदेशाच्या प्रमाणित प्रती देणे.	तातडीने मा. न्यायालयाचे आदेश व अन्य कागदपत्रांच्या प्रमाणित प्रतीसाठी अर्ज असेल व जर कागदपत्रे, आदेश तयार असेल तर त्वरित तयार नसतील तर ३ दिवसांच्या आत व इतर प्रकरणामध्ये १० दिवसांच्या आत प्रमाणित प्रती दिल्या जातात.	प्रभारी प्रबंधक, श्रमिक भरपाई आयुक्त कार्यालय, मुंबई प्रशासकीय इमारत, दुसरा मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१८८१८	आयुक्त व प्रशासकीय न्यायाधीश, श्रमिक भरपाई आयुक्त कार्यालय, मुंबई, प्रशासकीय इमारत, दुसरा मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१८८१८

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
श्रमिक भरपाई आयुक्त कार्यालय, मुंबई	न्यायालय प्रकरणात जमा केलेल्या रकमा प्रदान करणे	स्वीय प्रपंची लेखामध्ये जमा असलेल्या रकमा न्यायालयाच्या आदेशानुसार दोन दिवसांत रेखांकीत धनादेशाद्वारे प्रदान केली जाते. जर रक्कम मुदतठेवीत असेल तर न्यायालयीन आदेशानुसार मुदतठेव मोडून येणारी रक्कम एक महिन्याच्या आत रेखांकीत धनादेशाद्वारे प्रदान केली जाते.	प्रबंधक, श्रमिक भरपाई आयुक्त कार्यालय, मुंबई प्रशासकीय इमारत, दुसरा मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१ ८८१८	आयुक्त व प्रशासकीय न्यायाधीश, श्रमिक भरपाई आयुक्त कार्यालय, मुंबई, प्रशासकीय इमारत, दुसरा मजला, शासकीय वसाहत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१. २६४१ ८८१८
औद्योगिक न्यायालय मुंबई.	माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ नुसार माहिती पुरविणे	माहितीचा अधिकार अधिनियमानुसार जर अर्जांमध्ये त्रुटी नसतील तर ३० दिवसांच्या आत माहिती पुरविली जाते.	जनमाहिती अधिकारी तथा प्रबंधक, औद्योगिक न्यायालय, मुंबई.	अपिलीय प्राधिकारी तथा सदस्य औद्योगिक न्यायालय, मुंबई.
राज्यातील इतर औद्योगिक व कामगार न्यायालये	माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ नुसार माहिती पुरविणे	माहितीचा अधिकार अधिनियमानुसार जर अर्जांमध्ये त्रुटी नसतील तर ३० दिवसांच्या आत माहिती पुरविली जाते.	जनमाहिती अधिकारी कामगार न्यायालये.	अपिलीय प्राधिकारी तथा प्रशासकीय सदस्य, औद्योगिक न्यायालये/ प्रशासकीय न्यायाधीश, कामगार न्यायालये.

* अद्ययावत माहितीसाठी कृपया www.mahashram.gov.in या संकेतस्थळावर भेट द्यावी.